

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 6C/99/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214202316
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3214202316.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom JUDr. Radoslavom Svitanom, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a.s., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 02 Bratislava, IČO 47 248 980, v konaní zastúpeného advokátskou kanceláriou PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, proti odporcovi: T. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. Q. XXX, XXX XX U. Q. U., o zaplatenie 406,59 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 157,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 107,80 eur od 04.06.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 30,06 eur od 04.07.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 16,28 eur od 04.08.2011 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 3,50 eur od 04.09.2011 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšnej časti sa návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným dňa 3.6.2014 navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 406,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 107,80 eur od 4.6.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 30,06 eur od 4.7.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 16,28 eur od 4.8.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 3,50 eur od 4.9.2011 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 248,95 eur od 4.12.2012 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., (právny predchodca navrhovateľa) uzavrela s odporcom dňa 17.2.2011 zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytovanie mobilných hlasových služieb. Na základe zmluvy poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi plnenie riadne a včas a za poskytnuté služby vystavil odporcovi faktúry, ktoré odporca do dňa podania žaloby neuhradil. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s., zmluvou o postúpení pohľadávok z 20.11.2013 postúpila pohľadávku voči odporcovi na navrhovateľa a toto postúpenie oznámila odporcovi. Navrhovateľ si uplatňuje úhradu faktúr za služby (cenu plnenia), ako aj zmluvnú pokutu, keďže odporca nesplnil akúkoľvek povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy, hoci mu boli poskytnuté zariadenia v hodnote zodpovedajúcej zmluvnej pokute.

V doplňujúcom vyjadrení z 30.6.2014 navrhovateľ uviedol, že zmluvou o pripojení spolu s dodatkom sa jeho právny predchodca zaviazal aktivovať odporcovi službu Program 40 a poskytnúť mu mobilný telefón značky Nokia C1-01 z 9,00 eur za predpokladu lehoty viazanosti 24 mesiacov. Právny predchodca navrhovateľa svoju povinnosť splnil, avšak odporca svoju povinnosť riadne za poskytnuté služby platiť

porušil hneď tretí mesiac po uzatvorení zmluvy. V čl. 4 dodatku je vymedzené, na porušenie akých povinností sa viaže právo právneho predchodcu navrhovateľa vyfakturovať zmluvnú pokutu - jednou z nich je aj povinnosť riadne a včas platiť cenu služieb. Táto cena služieb bola vyúčtovaná faktúrami, ktoré odporca neuhradil v lehote splatnosti, preto právnemu predchodcovi navrhovateľa vyplynulo právo vyfakturovať odporcovi zmluvnú pokutu tak, ako bola dohodnutá v dodatku. Navrhovateľ nepovažuje požadovanú zmluvnú pokutu za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Odkazuje pritom na vzájomné práva a povinnosti dojednané v zmluve. Povinnosti, na ktoré sa viaže v prípade ich porušenia nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, boli konkrétne špecifikované v bode 4 dodatku. Aj bežný spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť uzatvorenie takejto zmluvy výberom vhodných zmluvných podmienok tak, aby mu tieto vyhovovali spolu s prijatím príslušných sankcií v prípade ich neplnenia. Nemožno chrániť spotrebiteľa tak, že by každá dohoda o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve bola a priori neprijateľnou podmienkou.

Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril.

Vzhľadom na skutočnosť, že v zmysle § 29 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) ide o drobný spor, súd konal a rozhodol podľa § 115a ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä: zmluva o pripojení (bez dátumu), dodatok k zmluve o pripojení (bez dátumu), faktúra č. 3307073351, listina „Identifikačné údaje účastníka pri uzatváraní zmluvných dokumentov so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.“, faktúry č. 7104580326, č. 7105661551, č. 7106782471, č. 7107949306 (všetky faktúry vrátane prehľadu poplatkov a prevádzky), faktúra č. 7211777184, oznámenie o postúpení pohľadávky z 27.11.2013, článok (pravdepodobne tlačová alebo reklamná správa) s logom spoločnosti Slovak Telekom, a.s., o cenách mobilných telefónov Nokia C1-01, a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli dňa 17.2.2011 zmluvu o pripojení a v ten istý deň aj dodatok k zmluve o pripojení. (V zmluve ani v dodatku nie je vyplnený dátum ich podpisu, avšak z faktúry č. 3307073351 vyplýva, že zmluva k mobilnému telefónu Nokia C1-01 a k aktivácii SIM karty s rovnakým číslom ako je uvedené na zmluve, bola zo dňa 17.2.2011). Na základe zmluvy a dodatku poskytol právny predchodca navrhovateľa odporcovi pripojenie k svojej verejnej telefónnej sieti a predal mu mobilný telefón značky Nokia C1-01 za cenu 9,00 eur s DPH. Odporca sa najmä zaviazal po dobu 24 mesiacov riadne a včas platiť cenu za služby. Súčasťou dodatku k zmluve o pripojení bolo aj ustanovenie (bod 4), podľa ktorého „v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku.“ V tabuľke č. 1 dodatku je uvedená výška zmluvnej pokuty 248,95 eur. Odporca neuhradil faktúry č. 7104580326, č. 7105661551, č. 7106782471 a č. 7107949306. Následne právny predchodca navrhovateľa vystavil faktúru č. 7211777184 na zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur. Právny predchodca navrhovateľa zmluvou o postúpení pohľadávok z 20.11.2013 postúpil svoju pohľadávku voči odporcovi na navrhovateľa a toto postúpenie oznámil odporcovi listom z 27.11.2013.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách v znení účinnom k 17.2.2011, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z., účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na

prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že návrh je čiastočne dôvodný. Súd mal preukázať, že právny predchodca navrhovateľa a odporca uzatvorili zmluvu o pripojení podľa ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. a dodatok k tejto zmluve. Súd túto zmluvu s dodatkom k zmluve vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže ju uzatváral právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti s odporcom, ktorý nekonal na účely podnikania alebo zamestnania, na zmluve je uvedené jeho rodné číslo, nie IČO, a samotné záhlavie tabuľky na vypíňanie údajov o zákazníkovi v zmluve aj v dodatku uvádza, že ide o fyzickú osobu nepodnikateľa, pričom navrhovateľ nepreukázal a ani netvrdil opak.

Na základe zmluvy o pripojení navrhovateľ poskytoval odporcovi službu pripojenia k telefónnej sieti. Odporca napriek svojej zákonnej i zmluvnej povinnosti neuhradil vystavené faktúry za túto službu. Navrhovateľ má z titulu skutočne poskytnutých a fakturovaných služieb nárok na úhradu faktúr č. 7104580326, č. 7105661551, č. 7106782471 a č. 7107949306 v celkovej sume 157,64 eur.

Keďže sa odporca neuhradením týchto faktúr riadne a včas dostal do omeškania, patrí navrhovateľovi právo na úrok z omeškania vždy odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej jednotlivéj uvedenej faktúry, teda od 4.6.2011 zo sumy 107,80 eur (z faktúry č. 7104580326), od 4.7.2011 zo sumy 30,06 eur (z faktúry č. 7105661551), od 4.8.2011 zo sumy 16,28 eur (z faktúry č. 7106782471) a od 4.9.2011 zo sumy 3,50 eur (z faktúry č. 7107949306). Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k 4.6.2011 a k 4.7.2011 bola 1,25 %, preto výška úroku z omeškania podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. je 9,25 % ročne. K 4.8.2011 a k 4.9.2011 bola výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky 1,50 %, preto výška úroku z omeškania podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. je 9,50 % ročne.

Z uvedených dôvodov súd návrhu navrhovateľa v časti o zaplatenie sumy 157,64 eur a vyššie uvedených úrokov z omeškania vyhovel.

Pokiaľ ide o zvyšnú časť návrhu navrhovateľa, túto súd zamietol z týchto dôvodov: Súd vyhodnotil vyššie citované ustanovenie dodatku k zmluve o pripojení (bod 4), ktoré sa týka zmluvnej pokuty, ako

neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že táto podmienka poškodzuje spotrebiteľa. Napriek tomu, že navrhovateľ v doplňujúcom vyjadrení z 30.6.2014 tvrdil, že odporca bol v danom prípade sankcionovaný za to, že nedodrжал konkrétne špecifikované povinnosti, opak je pravdou. Táto zmluvná podmienka veľmi široko formuluje okruh porušení povinností spotrebiteľom, ktoré sú sankcionované zmluvnou pokutou („v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti ...“ a nasleduje odkaz na množstvo článkov dodatku a všeobecných podmienok), a tiež stanovuje vždy rovnakú sankciu bez ohľadu na závažnosť konkrétneho porušenia povinností spotrebiteľa (napr. aj v prípade, že spotrebiteľ nezaplatí faktúru len za posledný mesiac zmluvnej viazanosti). V tomto prípade síce z navrhovateľom predložených neuhradených faktúr vyplýva, že odporca porušil povinnosť riadne a včas platiť cenu za poskytované služby už v treťom mesiaci 24-mesačnej viazanosti, avšak súdna kontrola zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je abstraktná, preto na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky postačuje, že táto zmluvná podmienka je spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd mal preukázať, že uvedená zmluvná podmienka bola koncipovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy a nebola individuálne dojednaná, keďže je súčasťou formulára dodatku k zmluve o pripojení, s ktorým tvorí jeden súvislý text. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi alebo jeho právnenému predchodcovi právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť, súd preto v tejto časti (týkajúcej sa zaplata zmluvnej pokuty 248,95 eur spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy) žalobu zamietol.

Súd pripomína, že o neprijateľnosti zmluvnej podmienky rovnakého znenia, s rôznymi sumami zmluvnej pokuty, už súdy viackrát právoplatne rozhodli (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 2Co/137/2010). Preto konajúci súd v tomto prípade upustil od opätovného vyslovenia neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky vo výrokovej časti tohto rozsudku. Navrhovateľ v doplňujúcom vyjadrení z 30.6.2014 pomerne rozsiahlo argumentoval proti neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, keď poukazoval okrem iného na to, že zmluvná pokuta nie je neprimerane vysoká. Súd k tomu uvádza, že súdmi už skôr vyslovená neprijateľnosť zmluvnej podmienky sa zakladá najmä na skutočnosti, že táto zmluvná podmienka je veľmi široko formulovaná (pozri vyššie) a stanovuje vždy rovnakú sankciu bez ohľadu na závažnosť konkrétneho porušenia povinností spotrebiteľa. Takto formulovaná zmluvná podmienka je teda neprijateľná zo samotnej svojej podstaty, bez ohľadu na výšku zmluvnej pokuty, ktorú ustanovuje. Súd pripomína, že nepovažuje každú zmluvnú pokutu za neprijateľnú „a priori“, ako uviedol navrhovateľ, ale neprijateľnosť sa vzťahuje na danú zmluvnú podmienku konkrétneho znenia.

Neobstojí ani argumentácia navrhovateľa, že „aj bežný spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť uzatvorenie takejto zmluvy výberom vhodných zmluvných podmienok tak, aby mu tieto vyhovovali spolu s prijatím príslušných sankcií v prípade ich neplnenia“. Ak mal tým navrhovateľ na mysli, že odporca mal možnosť ovplyvniť zmluvné podmienky v danej konkrétnej zmluve (najmä zmluvnú pokutu), teda v podstate že zmluvné podmienky boli individuálne vyjednané, k takémuto tvrdeniu navrhovateľ nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz, preto v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa zmluvné ustanovenia nepovažujú za individuálne dojednané. Z kontextu navrhovateľovho vyjadrenia však vyplýva, že tým mal na mysli skôr voľbu spotrebiteľa medzi jednotlivými programami a mobilnými telefónmi (ktorých kombinácie a zmluvné pokuty k nim prislúchajúce však boli vopred dané). Takáto argumentácia je nepochopením podstaty inštitútu ochrany spotrebiteľa. Prirodzene, vždy existuje voľba vstúpiť do zmluvného vzťahu, teda kúpiť si nejaký tovar za podmienok určených dodávateľom alebo nie, a túto voľbu mal odporca aj v danom prípade. Ak by však spotrebiteľ mal pri každej kúpe tovaru len možnosť voľby buď kúpiť (aj za nevýhodných podmienok) alebo nekúpiť, potom by jeho zmluvná sloboda bola podstatne obmedzená. Účelom právnych noriem na ochranu spotrebiteľa je práve kompenzovať to, že drobný spotrebiteľ jednotlivito je slabším účastníkom zmluvného vzťahu a sám nie je schopný dosiahnuť zmenu zmluvných podmienok stanovených dodávateľom vo formulárovej zmluve, preto je potrebná kontrola týchto zmluvných podmienok tretími subjektmi, vrátane súdov.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, pretože každý z nich mal vo veci len čiastočný úspech, pričom úspech navrhovateľa a odporcu je približne rovnaký.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie písomne na Okresný súd Bánovce nad Bebravou do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., teda:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- odvolacím súdom má byť schválený zmier;

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.